

Proletariusze
wszystkich
krajów
łączcie się!

ŁODZIANIN

Niech żyje
Rząd
robotniczy
i włościański!

TYGODNIOWY ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ.

Nr. 6 (807)

Redakcja otwarta od 6 — 8 w.
Administracja otwarta w dnie po-
wszednie od 6 pp. do 8 wiecz.
W niedziele i święta adm. nieczynna.

Łódź, sobota, dnia 14 lutego 1931 r.
Redaktor przyjmuje w poniedziałki i środy od 6—7 w.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Warunki prenumeraty:
w Łodzi bez odn. miesięcznie 1 złoty.
Z odnośnikiem do domu 1.20
Na prowincji z przes. poczt. 1.50
Zagranicą — miesięcznie 2.25

Rok XXVI.

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 83. Tel. 100.99. Skrzynka poczt. 300. Konto czekowe P.K.O. Nr. 60.398.

Cena 30 groszy.

Skonfiskowano

Reorganizacja pracy -- jako szkodnik zdrowia robotników

Aczkolwiek sprawa reorganizacji pracy — wprowadzanej przez przemysł włókienniczy — była omawiana już niejednokrotnie, to jednak metody, jakie-
mi posługują się przemysłowcy przy przeprowadzaniu reorganizacji pracy, czyni aktualną tę sprawę.

Jak wiadomo, z oficjalnych oświadczeń, to organizacje zawodowe robotnicze zajmują stanowisko, dopuszczające reorganizację pracy tam, gdzie nastąpiło techniczne ulepszenie warsztatów pracy, z tym wyraźnym jednak zastrzeżeniem, że reorganizacja nie będzie szkodliwą dla zdrowia robotników i nie będzie ponad ich siły.

Kiedy związki zawodowe stanęły wobec faktu dokonanego — pracy jednego tkacza na 4 i 6 krosnach, a w pewnych firmach liczbę krosien obsługiwanych przez jednego tkacza podniesiono do 8, 10 a nawet 12, wówczas Związek Włókienniczy Klasowy zgłosił do Związku przemysłowców odpowiedni projekt unormowania płacy dla tych tkaczy.

Przedstawiciele przemysłowców oświadczyli, że należy unormować jedynie stawki dla tkaczy, pracujących powyżej na 6-ciu krosnach, gdyż praca jednego tkacza na 8—12 krosnach zautomatyzowanych, jest narazie uważana za eksperyment i jak wskazuje praktyka, za eksperyment nieudany.

Przedstawiciele Klasowego Związku Włókienniczego złożyli do protokołu następujące oświadczenie w sprawie reorganizacji pracy:

„Ilość obsługiwanych przez jednego tkacza krosien nie może przekroczyć normy, która odbijała się szkodliwie na zdrowiu robotników i zapowiadają, że wypadkom takim będą się bezwzględnie przeciwstawiać“.

Kilkuletnia praktyka wykazała, że narzucanie do obsługi jednemu robotnikowi zbyt dużej ilości krosien, jest ze szkodą nie tylko dla zdrowia robotników, lecz i dla samego przemysłu.

Kresna starej konstrukcji — zaopatrzone w automaty — nie mogły sprostać swemu zadaniu i funkcjonować sprawnie. Brak odpowiedniej specjalizacji u majstrów, którym powierzono pieczę nad krosnami automatycznymi przyczyniał się również w niemałej mierze do kosztownej konserwacji krosien. Złe funkcjonowanie automatów powodowało pro-

dukcję towarów pełną braków i defektów.

Jednym słowem to co miało, według zdania przemysłowców, przyczynić się do potania produkcji — przyczyniło się do pozbawienia pracy setek robotników i podrożenia produkcji. Ostatnio zarząd fabryki L. Gejera z wyżej wymienionych przyczyn postanowił oddział krosien automatycznych unieruchomić, jako oddział fabryki, nie kalkulujący się.

Kierownik tego oddziału nie chciał jednak do tego dopuścić; poszedł po linii najsłabszego oporu i z dniem 7-go stycznia r. b. narzucił tkaczom obsługiwanie 16—20 krosien.

Pan ten jednak się przeliczył, robotnice, które już przy obsługiwaniu 12 krosien mdlały z wyczerpania, oświadczyły, że na obsługiwanie tak dużej ilości krosien zgodzić się nie mogą, bo chcą żyć i pracować.

Bezwzględne stanowisko kierownika — żądającego od robotnic zgody na redukcję części robotnic i obsługiwanie nadmiernej ilości krosien — doprowadziło do zastrzeżenia zatargu i zamknięcia oddziału.

Ta metoda zmuszania robotników do pracy ponad siły i wydalanie z pracy w okresie kryzysu i bezrobocia, jest metodą wysoce szkodliwą i czynnikami miarodajnymi, a inspekcja pracy w pierwszym rzędzie, winny się tej metodzie bezwzględnie przeciwstawić.

Związek Zawodowy Włókienniczy Klasowy — interwenjował u Inspektora Pracy, który starał się zwołać konferencję obopólną dla omówienia zatargu i znalezienia jakiej drogi wyjścia. Zarząd firmy odmówił udziału w konferencji i na tem sprawa likwidacji zatargu utknęła na martwym punkcie.

A jednak zatargiem tym zainteresować się winno Ministerstwo Pracy. To, że zatarg dotyczy tylko około 200 robotnic — nie może być lekceważone przez czynniki miarodajne. Chodzi w danym wypadku o zasadnicze stanowisko Ministerstwa, które ma obowiązek czuwania, aby warunki pracy w zakładach przemysłowych odpowiadały przepisom prawnym i warunkom zdrowotnym.

Ministerstwo Pracy nie może prowadzić polityki strusiej, w wypadkach narzucenia robotnikom warunków pracy godzących w zdrowie robotnika. Jeśli już przy pracy jednego tkacza na 12 krosnach były wypadki omdleń, zaś słabsze robotnicze dostawały krwotoków, to jakżeż ujemnie musi się odbić na zdrowiu robotnic praca przy znacznej zwiększonej ilości obsługiwanych krosien.

W tym wypadku nie można zadowolnić się oświadczeniem, że jest to sprawa czysto wewnętrzna danego przedsiębiorstwa.

Jest to sprawa, którą interesować się muszą lekarze, inspekcja pracy, Ministerstwo Pracy i wszystkie te czynniki, którym zdrowie obywateli w Państwie naszym powierzone zostało.

Bo przecież jeśli policjant stojący na rogu ulicy ma prawo i obowiązek spisać protokół woźnicy, znęcającemu się nad końmi, przeciążonymi naładowanym wozem — to tym bardziej robotnicy upadający pod ciężarem pracy muszą znaleźć opiekę prawną.

Tu nie wolno czynnikom odpowiedzialnym przechodzić do porządku dziennego nad sprawą nadmiernego obciążenia pracą robotników. Zadne interesy materialne przedsiębiorstwa nie mogą stać wyżej ponad zdrowie setek robotników i robotnic.

Robotnicy w Polsce nie mogą być gorzej traktowani od zwierząt. Czekamy więc na energiczną interwencję Mi-

Państwowe związki zawodowe jako podstawa ustroju Polski

(MAŁPOWANIE FASZYZMU)

Rodzina Piłsudskich ma same talenty. Kto by nie wierzył temu, niechaj przeczyta opinię o parlamentarystce p. Rowmundy Piłsudskiej, ogłoszoną w gazetach „sanacji“ pod tytułem „Nowe drogi“.

Otóż w Polsce „źródło kryzysu parlamentarnego kryje się nie w samym ustroju, związanym z przedstawicielstwem narodowym, ale w jego organizacji, i w sposobie, w jaki to przedstawicielstwo powołane jest do życia“.

Nie myślcie jednak, że chodzi tu o znane sposoby użyte podczas wyborów. P. Rowmundowi nie podoba się pięcio-przymiotnikowe prawo wyborcze, przez które „mieszkaniec kresów wschodnich, we własnej gminie, uważany za zbyt ograniczonego, aby mógł zostać wójtem“, „decyduje drogą pośrednią o skomplikowanych sprawach ogólnie państwowych“.

Radzi więc parlament polityczny zastąpić zawodowo gospodarczym parlamentem, „uzupełnionym przez przedstawicieli intelektu, teoretyków nauki“. „Każdy obywatel, będąc członkiem organizacji zawodowej, będzie wypowiadał się w sprawie

Ale uważajcie, jakie to mają być związki! Nie takie, jak my sobie tworzymy, nie oparte na walce klas, broń Boże! W tych państwowych związkach p. Romunda Piłsudskiego będą razem reprezentowane czynniki produkcji — praca i kapitał! Takie związki to raj! Jakby robotnik odezwał się przeciw fabrykantowi to „czter-nastka“ i na bruk. Więc panować będzie „solidaryzm“ pracy z kapitałem, święta zgoda! A rezultatem zgody tych związków tak „zgrupowanych według branż“ będzie parlament „gospodarczo-zawodowy“. Nie będzie wyborców „grających na dwójkę, a na następne wybory na trójkę“. (P. R. Piłsudski nie wspomina nic o jedyńcy) Nie będzie zgrani naganiancy. Będą wtedy idealne wybory!

Nie wyobrażam sobie, aby robotnicy spokojnie dali się wtłoczyć do tak pomysłanych „państwowych związków zawodowych“ i sądzę, że wystarczy tylko zniweczyć „sposoby“ — używane przez „sanację“ — do „powołania przedstawicielstwa“, a kryzysu parlamentarnego w Polsce nie będzie. Należy tylko respektować

Skonfiskowano

Najwięksi wrogowie proletariatu

W dniu 29 stycznia r. b. upłynęło dwadzieścia lat od śmierci autora powyższego artykułu, zamieszonego w formie przedmowy do książki dr. Rob. Manzoni p. t. „Kapłan w dziejach ludzkości”. Cytujemy go za „Wolnymyślicielem polskim” uznając że artykuł ten nie utracił na aktualności.

REDAKCJA.

Trzy są główne zasady zła, trzy formy ucisku, z którymi walczyć musi ludzkość, dążąca do wolności politycznej, społecznej i duchowej. Jest to mianowicie: rządowy despotyzm, kapitalistyczny wyzysk i klerykalna trucizna.

Pierwsze działa głównie z zewnątrz — siłą pięści, grozą bagнету, okropnościami więzień.

Drugi, zamieniając człowieka w maszynę do pracy lub w bydlę r. b.

czę, wyczerpując systematycznie wszystkie siły, zabierając wszystkim czas, działa już nie tylko z zewnątrz, ale i z wewnątrz — powstrzymuje w rozwoju i tłumi siły duchowe.

Trzeci wreszcie, nie wyrzekając się, gdy może takich środków zewnętrznych, jak tortury, stosy lub więzienia, nie wyrzekając się nigdy kapitalistycznej grabieży, działa bezpośrednio na duszę człowieka: ksiądz dla sprawy wolności jest wrogiem gorszym od kapitalistycznego wampira, gorszym od żandarma — Brutalna pięść żandarma jego więzienia i kajdany nie są w stanie ujarzmić ducha, owszem, pobudzają go raczej do wściekłości, do buntu — ksiądz pod maską miłości, niespostrzeżenie, zwolna, wsącza w duszę człowieka jad, który ją paraliżuje i zabija — zabija ducha buntu, wszczepiając od wczesnego dzieciństwa rezygnację, pokorę, niewolniczość, uległość. Ucząc poprzestawania na małym, pogardy wszystkiego, co doczesne, zabijając wszelkie pragnienia, całą twórczość natury ludzkiej i człowiek wpada bądź w chorobliwy szal, bądź w cichy idiotyzm i ofiaruje powolnie swe ciało, swą krew kościołowi, jak indyjski fakir — robactwu. Ksiądz paraliżuje rozum, poddając go pod władzę wiary, gdyż jako oszust, lęka się uświadomienia swych ofiar; nawet barbarzyński despot nie jest takim wrogiem nauki, jak kościół, gdyż nawet despot potrzebuje nauki choćby w zakresie praktycznym; kościół nie potrzebuje żadnej, a obawia się każdej dla tego uczy, że „ciemnota podobna się Bogu”, a gdy ma do rozporządzenia siłę brutalną, prześladowa naukę i największym okrucieństwem; nie zapomnijmy, że to kościół wynalazł cenzurę, która nakłada kajdany na myśl ludzką — kościół, który nie znosi światła — on tylko w nocy żeruje.

Czy może to przesada? Czy może nie nosi mnie namiętność? Ależ przecież „po owocach ich poznacie je”. Kto wątpi, niech przypomni dzieje; niech przejrzy kraje, gdzie oni gospodarowali. Czy widzieliście kiedy bujne niwy, po których przewędrowała szarańcza? Czy znacie te kraje dawnej azjatyckiej kultury, przez które niegdyś hordy światoburców — Dzyngishana, Tamerlana, Nadira... przesunęły jak huragan? Nie to jeszcze za mało. To tylko zewnętrzne podobieństwo: kraje, ponad którymi przewiało ohydne tchnienie klerykalizmu, uległy nie tylko zniszczeniu zewnętrznemu, one uległy zatruciu wewnętrznemu — to kraje nie tylko ruin i nędzy, ale zarazem kraje tępoty i zbrodni. Kościół jest najtrwalszym wrogiem ludzkości, gdyż wydoskonalił on do mistrzostwa metodę podstępów: gdy inne formy ucisku rozpadają się w gruzy, on pozostaje i długo pozostanie, gdyż jest tak elastyczny, że potrafi zawsze przyjąć formę nową, wcisnąć się do każdego nowego ustroju, by w dalszym ciągu wsączać w ludzką duszę truciznę w obecnej fazie dziejowej już przybierając formę socjalizmu chrześcijańskiego — jest to metoda Buszmanna, który, wychodząc na łowy, przybiera ra siebie skórę strusia, by niepostrzeżenie zbliżyć się do ofiary i położyć ją.

W chwilach więc gorącej walki, bardziej widocznym uciskiem zewnętrznym, brutalnym nie należy zapomnieć o tym wrogu niedostrzegalnym, potężnym — walcząc z mordercami, wampirami, nie zapominajmy o trucicielach.

Nie zapominajmy, że jednym z najniebezpieczniejszych najwtrwalszych naszych wrogów jest kościół; a to też bardziej, że jest on nie tylko podstępny i zabójczo działającą trucizną, ale i razem cementem, spajającym dwie przednie formy ucisku, nadającą im jednolitość i siłę t. zw. „moralną”: gładzi bowiem, że „wszelka władza (a w szczególności władza duchowa) pochodzi od Boga i że „wszelka własność (a więc i własność rebusia) jest święta”.

Wprawdzie były czasy, gdy kościół walczył o zdobycie z innymi siłami; były to czasy, gdy olbrzym na którym te bestie żerują, leżał jeszcze nieruchomo, skępowany, spowity w głębokim śnie; wówczas bestie zsiadały ze sobą o kawały jego krwawiące ciało; lecz dziś, gdy olbrzym się dzieli i wstrząsa swymi więzami, żerujące bestie w obawie, by nie spaść, pospiesznie miotają łapy i dopomagają jemu: kościół ofiaruje im skwapem swe cenne środki — oszustwo i trąć — szukając wzajemnie w nich pomocy w przyniesieniu i gwałcie.

Usiłowanie więc w celu zwalczania klerykalizmu jest najważniejszym, pierwszym zadaniem na drodze wolności...
Wacław Natkowski

Sądy są niezawisłe i podlegają tylko ustawom

„Dziennik Bydgoski” z dnia 1 b. m. ogłasza postanowienie sądu grodzkiego w Bydgoszczy w sprawie uchylenia konfiskaty artykułu p. t.: „Prezes Sądu Najwyższego o Brześciu”. Artykuł ten miał zawierać znamiona przestępstwa z § 130 k. k., z tem nadmienieniem, że jest przedrukiem zajętą czasopisma „A.B.C. Nr. 19 z dn. 19”.

Uzasadnienie tego postępowania zawiera ustępy, które warto przytoczyć w całości:

Inkryminowany artykuł p. t. „Prezes Sądu Najwyższego o Brześciu” opisuje przebieg zgromadzenia nadzwyczajnego „Koła Prawników Polskich” w Warszawie, w szczególności zaś podaje streszczenie wygłoszonego na tem zgromadzeniu przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, będącego najwyższym przedstawicielem Sądownictwa w Polsce, przemówienia, poświęconego t. zw. „sprawie brzeskiej”. W myśl artykułu 104 Konstytucji Polskiej każdy obywatel ma prawo swobodnego wyrażania swoich myśli i przekonań, o ile przez to nie narusza przepisów prawa, — przyczem należy stwierdzić, iż treść przemówienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, a tem samem również i treść inkrymi-

nowanego artykułu nie narusza żadnych przepisów prawa, zwłaszcza zaś nie zawiera istotnych znamion występków z paragrafu k. k. powołanego przez starostę grodzkiego i prokuratora na uzasadnienie ich wniosków o zarządzenie konfiskaty. Jest rzeczą oczywistą i nie ulegającą żadnej wątpliwości, że ani Prezes Sądu Najwyższego, ani autor inkryminowanego artykułu nie popełnili przestępstwa z paragrafu 130 k. k., a zatem, skoro nie zaistniało przestępstwo popełnione treścią druku, nie ma również podstawy do zarządzenia konfiskaty. — Okoliczność zaś — nie wykazana zresztą — iż inkryminowany artykuł jest przedrukiem zajętą czasopisma „A.B.C.”, Nr. 19 z dnia 19 stycznia 1931 r., jest dla sprawy niniejszej nieistotną i bez znaczenia, i nie może mieć wpływu na samodzielną i nieskrępowaną jakiegokolwiek zarządzeniem innych władz, a zarazem obiektywną i bezstronną ocenę przez sąd zasadności wniosku o zarządzenie konfiskaty, oraz na ewentualną dyskusję w tym względzie wydać się mającą. Sądy bowiem w wydawaniu swoich orzeczeń są niezawisłe i podlegają tylko ustawom.

Apel brzeski

Obywatele! adresowano do was potężne apele, lecz ten ważnością wszystkie je przerastał. O, wsie, miasteczka i miasta, które, by stworzyć nam Eden i zgodnie potępić zbrodnie, kłamstwa, oszustwa, gwałty, przestępstwa głosowałyście nam na Numer Jeden (by Sąd Najwyższy głosy te kiedyś przeliczył) — nie wolno milczeć! Wam dzisiaj w obliczu wielkiego bohaterstwa!

Stojąc pokornie i otwarte gęby, słyszcie, co mówią wam biernackie dęby: Na placu marszałkowskim, dumnie na cokole tkwi posąg bohatera ponad bohaterów, co toną w nurtach Elstery honor ocalił oręż! Dzisiaj wam oto prezentuję męża, co też swą pełnią rolę, też nas rozświatlił i rozeuropił: niech żyje Kostek!

(głosy: — co honor utopił!)

Choć przeciw tym czynom wsteczniaki śledzące po wszechkniech wąż się głosy podnieść protestu wzywamy was wybrańcy dwustu czterdziestu nie dajcie wiednąć wawrzynom, wotujcie jemu pomniki po placach i ulicach! Spełnione obowiązki winno się nagradzać — zdradca w jarzmie — bohater winien w sławie [chadzać!]

Trzeba zapisać w pamiątkowe księgi, jaki on w Polsce wiekopomny czyn dał, zasię u szarfy, lub u mocnej wstęgi powiesić, mówić, po trzykroć, jak długi — aby się dyndał — złociasty krzyż zasługill

Tylko niech dawcy z nagrodą się śpieszą, zanim potomni zasług niepomni miast wstęgi — marny sznurek na szyi [powiesz!]

Eugenjusz Wojtych

(z warszawskiego piśma „Szaserbiec” 10.1.1931)

Samochody pancerne i gazy na usługach policyjnych w Polsce.

Niedawno jeszcze jak prasa sanacyjna podawała z triumfem wiadomość o stalowych pancerzach i hełmach dla naszej policji. Obecnie ta sama prasa donosi z radością, że komenda główna policji państwowej postanowiła zastosować gazy jako nader skuteczną broń. Policjanci tak zw. „gazowi”, rozjeżdżać będą autami opancerzonymi. Za stalowym opancerzeniem aut będą siedzieli policjanci i gromić przeciwnika gazami.

Broń ta, podobnie jak i pancerze, będzie używana w wypadkach koniecznej potrzeby, przewidzianej w specjalnej instrukcji.

W szczególności używana będzie do walki z uzbrojonymi przestępcami, jak i też do rozpraszania zgromadzonych tłumów, czy to w manifestacji, czy też wiecujących pod otwartym niebem.

Pewne gatunki gazów, nieszkodliwe podobno dla zdrowia, powodują czasowe omdlenie, czy łzawienie, czem umożliwiają policji szybkie opanowanie sytuacji.

Ano...

Pasztet brzeski

Korespondent genewski „Rzeczypospolitej” p. Smogorzewski, sprzyjający „sanacji” i pisujący do organów „sanacyjnych” tak oto ocenia rolę Brześcia w Genewie:

„Mieliliśmy w Genewie do połknięcia „pasztet” nielada, a musieliśmy go spożyć w przykrych atmosferze Brześcia, o którym każdy cudzoziemiec, interesujący się polityką, jest dziś dokładnie poinformowany... Wielkie straty moralne przynoszą nam opinie obcych, dotyczące zachowania się poczucia prawa i poniewierania godności ludzkiej w Polsce...”

Nasza administracja i nasza dyplomacja nie mają ani chwili do stracenia: trzeba odpowiednimi zarządzeniami i posunięciami zredukować szyszykujący się „pasztet” majowy do minimum.

Skonfiskowano

SKONFISKOWANO

Tragedja bezrobotnych w Chojnach.

Błogosławione skutki rządów sanacji, dają się również b. dotkliwie odczuć i bezrobotnym w Chojnach, którzy pozbawieni pracy, znikąd nie otrzymują żadnej pomocy. W ostatnich tygodniach „władze” zmuszone były zająć się losem bezrobotnych, tak że od dnia 3 lutego r. b. rozpoczęto wypłatę t. zw. zapomogi doraźnej.

Niestety ci, którzy się najbardziej tej zapomogi spodziewali, zawiedli się i tak na przykład: bezrobotny Teodor Noskiewicz zam. przy ul. Bronisławy 15 mający na utrzymaniu żonę i dwoje dzieci, pozostający w skrajnej nędzy, niewiadomo z jakich powodów, został pozbawiony „zapomogi”. Na zwróceną przez Noskiewicza uwagę wójtowi gminy, że grozi mu nie tylko śmierć głodowa ale i eksmisja gdyż zalega z komornem, otrzymał odpowiedź, „że komisja, która przyznaje zasiłki rzetelnie pracuje, więc nie może mieć żadnej pretensji”.

Drewniak Stanisława, która przysłała również do gminy dowiedzieć się czy otrzyma zasiłek, została przetrzymana przez 3 godziny na posterunku policji państwowej celem „uspokojenia się”. Natomiast Nowakowski Andrzej — sołtys wsi Korczaki gm. Chojny, posiadacz własnego gospodarstwa rolnego, gorący propagator „jedynki” przy ostatnich wyborach, zapomogę doraźną otrzymał.

Przykładów takich codziennie przybywa więcej, co wydatnie ilustruje stosunek „dobrobytu” dla robotników pod osławionymi rządami sanacji.

Bezrobotny

Część strajkujących robotników zgierskich walkę wygrała

Strajk w przedsiębiorstwach zgierskich, o czym pisaliśmy w „Łodzianinie” z ubiegłego tygodnia, rozszerzył się na pozostałe przedsiębiorstwa wigonjowe, tak, że strajkiem objętych zostało 7 fabryk, zatrudniających ostatnio 436 robotników.

W dniu 3 b. m. obwodowy inspektor pracy p. Opolski, zwołał powtórnie konferencję robotników z przemysłowcami. Konferencja odbyła się w Zgierz, w Magistracie.

W konferencji wzięli udział z ramienia związku zawodowego włókienniczego t. t. Walczak i Przytułski oraz delegaci z poszczególnych firm.

Po zagajeniu konferencji przez inspektora pracy oraz uzasadnieniu walki strajkowej robotników w obronie i tak już niskich płac przez tow. Walczaka, przedstawiciele przedsiębiorstw wełny zgrzebnej G. Bernyckera i S. Majera oświadczyli, że zgadzają się na przywrócenie dotychczasowych płac robotniczych, oraz że przyjmują do pracy wszystkich robotników, pracujących przed strajkiem, o ile do pracy zgłoszą się w ciągu następnego dnia, t. j. 4 b. m. W razie niezgłoszenia się do pracy robotników w oznaczonym terminie, firmy zastrzegają sobie prawo przyjęcia nowych robotników. Przedstawiciele pozostałych firm, przerabiających odpady bawełniane t. zw. „wigonję”, oświadczyli, że wobec ciężkiego położenia tej gałęzi produkcji, płac dawniejszych przywrócić nie są w stanie, a bardzo jest możliwym, że mimo przeprowadzonej obniżki zarobków zmuszeni będą fabryki zamknąć.

Na powyższym konferencja została zakończona.

W sali Związku Zawodowego odbyło się bezpośrednio po zakończeniu konferencji zebranie strajkujących robotników, na którym po wysłuchaniu sprawozdania z przebiegu konferencji z przemysłowcami, postanowiono w dalszym ciągu strajk prowadzić.

ROZPRAWA SĄDOWA

przeciwko uczestnikom napadu na dzielnicę „Koziny” dokonanego przez sanacyjne bojówki.

W dniach 10 i 11 lutego odbyła się rozprawa sądowa, w sądzie grodzkim przeciw członkom sanacyjnej bandy opryszków, którzy dokonali krwawego napadu na dzielnicę naszą Koziny, w dniu z 15 na 16 listopada r. ub. W wyniku tego napadu ciężko rannym został towarzysz Popiński, oraz 9 naszych towarzyszy, jak i też zdemolowano lokal dzielnicowy i zniszczono bibliotekę.

Rozprawie przewodniczył sędzia Semadeni. Oskarżenie z ramienia partii wnosili tow. tow. mecenas Kempner, mecenas Hartman i radny Potkański. Szczegółowy przebieg rozprawy podamy w następnym numerze. Dziś ograniczamy się do zanotowania zeznań oskarżonych, którzy na rozprawie przyznali się że:

1) zwołano ich do lokalu związku Legionistów na ulicę Narutowicza.

Skonfiskowano

3) oskarżeni zostali zaprowa-

dzeni, w grupie kilkadziesiąt osób, do lokalu „Strzelca” na ulicę Wapienną na Kozinach.

4) w lokalu „Strzelca” pojono ich wódką w ciągu dwóch godzin.

5) z lokalu „Strzelca” pod specjalnym dowództwem wyprowadzono ich pod dzielnicę Koziny i tam dokonano napadu.

6) ażeby nie dokonywać omyłkowego mordu napastnicy obrali sobie hasło, które ich chroniło od wzajemnego mordowania.

Sąd na tej podstawie skazał oskarżonych na karę więzienną od czterech do dziesięciu miesięcy więzienia, motywując, iż tak wysoka kara nie stosowana w sądzie Grodzkim, dlatego wyznacza, że trzeba dowieść, „iż Polska to nie Meksyk, iż że władzy państwa, żelazem i rewolwerem nie można zdobywać”.

Nazwiska „dowódców” oraz szczegóły procesu podamy w następnym tygodniu.

Jak enpeerowcy oszczędzają komisarza Łopuszańskiego.

Do
Redakcji tygodnika „Łodzianin”
w miejscu.

Uprzejmie prosimy Szanowną Redakcję o umieszczenie załączonego pisma, za co z góry dziękujemy!

Nadmieniamy, że załączony artykuł był przeznaczony i przesłany do „Pracy”. Jednakże redakcja „Pracy” która rzekomo zawsze broni sprawy robotniczej uważała za wskazane naszego skromnego protestu nie umieścić, wobec tego zmuszeni jesteśmy prosić o umieszczenie go w „Łodzianinie”.

Gono pracowników fizycznych z Kasy Chorych m. Łodzi
członków Polskiego Związku.

My, pracownicy fizyczni, zatrudnieni w Kasie Chorych m. Łodzi, należący do Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Instytucji Ubezpieczeń Społecznych ze zdziwieniem przeczytaliśmy w „Pracy” z dn. 1 lutego b. r. sprawozdanie z rocznego walnego zebrania w którym autor sprawie obchodzącej 50% członków związku poświęca aż dwa wiersze składające się z 10 wyrazów.

Chcemy wierzyć, że jest to jakieś przykre nieporozumienie. Bo jeżeli czytamy w tym samym numerze „Pracy” jak energicznie występuje „kol.” Modrzejowski w Magistracie łódzkim o zasiłek

zimowy dla pracowników, to zasmuca nas myśl, że nas pracowników fizycznych w Kasie Chorych niema kto bronić, ale nie tylko bronić bo przedstawiciele nasi nawet starają się całą sprawę przemilczeć. A przecież my robotnicy fizyczni w Kasie Chorych pragniemy aby nas również nie krzywdzono aby nasze zdobycze zostały zachowane. Bo co znaczą uchwały Komitetu ekonomicznego ministrów, o czym czytamy w tymże numerze „Pracy” w artykule „Nie bądźcie żniżki płac”, jeżeli urzędnicy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, kasują uchwały poprzednich władz Kasy i zmniejszają urlop wypoczynkowy z miesięcznego na dwutygodniowy, a więc równa się to obniżeniu zarobku każdego pracownika fizycznego o dwa tygodnie, poza tem przy wprowadzanych ryczałtach, wyngrodzenie pracowników fizycznych ma ulec znacznemu obniżeniu, a w cyfrach przedstawia się w ten sposób, że każdemu obrywa się od zł. 20 do 150 miesięcznie, czemu pracownik fizyczny posiada większą rodzinę tem więcej straci. A przecież szczerzymy się, że mamy swych kolegów przedstawicieli u steru instytucji i u steru związku. Czyżby to miało być podziękowanie za wysiłki nasze. Przykro jest to pisać, ale jest też przykra rzeczywistość.

„Protest zziębniętych Kobiet — robotnic na ulicy, przed fabryką i w fabryce. Policja u Gayera”.

Pod tym tytułem rozczuła się ostatni numer „Pracy” enperowskiej nad dołą walczących o swój byt robotnic z fabryki Gayera.

Wicie, że to już szczyt bezczelności, lać krokodyle łzy nad tymi, których się zaprzedało w niewolę. Enperowcy, zapominają, a raczej każą zapomnieć robotnikom o tem, że właśnie pan Waszkiewicz, pan Fichna za pieniądze p. p. Gayerów, Poznańskich, Schajbierów i innych dostali mandaty. A że ci panowie, nie na to dają im, enperowcom, prawo do utrzymania się, aby psioczyli na kapitalistów, a broń Boże, żeby stawali w obronie robotników.

Dla tego też ten organ pacholków sanacyjnych kończy swój artykuł skomentowaniem u drzwi p. p. fabrykantów i pisze: „Czy pan dyrektor Gayer nie byłby łaskaw zarządzić tak, ażeby była zgoda i ład w fabryce?”

Czy nie byłby łaskaw!..

Chalchal Hal Paradnel! Chodźcie o wieczerki do rzeźni, tam wam gardziółka poderzną... ale nie lekajcie się my prosimy: „pan będzie łaskaw”... bez bólu.

Białostocka metoda

W „Gazecie Polskiej” znajdujemy zapewne najdokładniejsze sprawozdanie z odpowiedzi ministra Składkowskiego na interpelację senatora tow. Kopcińskiego, dotyczącą niepokojących wiadomości o strasznym znęcaniu się nad

więźniami w Łucku. Jak wiadomo, tow. senator dr. Kopciński odczytał przy tej okazji artykuł sanacyjnego „Przełomu”. Otóż artykuł ten został doszczętnie skonfiskowany w prasie opozycyjnej nawet, w swej części rozumowanej, gdzie autor wspomina o tem, że Polska kultura swoją należy do Zachodu.

W ten sposób zniszczony został punkt wyjścia dyskusji, w której głos zabrał p. Składkowski.

„Z urzędu śledczego w Łucku od dłuższego czasu zaczęły wychodzić listy więzienne, które znamy mniej więcej od dwóch miesięcy i w których donoszono, że miało tam miejsce zgwałcenie małoletniej komunistki, że bito ludzi, że stosowano tak zw. dawną metodę białostocką, wlewanie do nosa wody, względnie moczu itd. Te rzeczy, które istniały swego czasu i za które zostali wyrzuceni — postanowiliśmy zbadać”.

Otóż, jak dalej wiadomo, p. minister oświadczył, że różne rzeczy, na które zwraca uwagę interpelacja „albo nie istnieją, albo są „przesadzone”. Pan minister jednak uznał był atmosferę w urzędzie w Łucku za niezdrową.

Otóż, oprócz diagnozy, stwierdzającej stan niezdrowy, dowiedzieli się publiczność, — czytająca dzienniki, iż jeden z systemów „niezdrówego” obchodzenia się z więźniami, nosi już nazwę utartą „metody białostockiej”.

Kto słyszał tylko o metodach brzeskich, dowiedział się, że nasza terminologia więzienna jest bardziej wyrobiona; posiadamy i w zwykłych więzieniach pewną sumę doświadczeń, które skrytalizowały się w odrębnych nazwach.

Łuck, jak właśnie wyjaśnił p. minister, nie osiągnął skali białostockiej.

Zwierciadło doli polskiej.

Wobec tłumienia wszelkich odruchów społeczeństwa przeciwko temu wszystkiemu co się w Polsce dzieje, uważamy za konieczne podać wyjątki z powodu braku miejsca przemówień sejmowych:

Przemówienie tow. posła Arciszewskiego.

Rząd przychodzi z budżetem przekraczającym możliwości gospodarcze społeczeństwa. Budżet ten jest nierealny. Zniżka płac urzędników właściwie jest już przeprowadzona. Odmawia się zasiłków bezrobotnym robotnikom sezonowym. To ma razem dać 15 milionów oszczędności dla rządu. 350 tysięcy bezrobotnych jest zarejestrowanych, drugie tyle jest rozrzuconych po kraju. Dziesiątki tysięcy rodzin cierpi nędzę i głód. Są rodziny, które zaledwie raz na tydzień jedzą gotowaną strawę.

Rząd nie pomyślał o zaradzeniu złemu, natomiast wystąpił ze znaną deklaracją premiera Sławka w sprawie brzeskiej.

Od czterech lat zarzucano nam, że rzucamy rządowi kłody pod nogi, że uchylamy się od odpowiedzialności. Zmusiliście nas do tego, żeśmy zaapelowali do społeczeństwa i odbył się kongres krakowski. Wyście przed majem 1926 też odwołali się do wojska, my w roku 1930 do naszych wyborców.

Od dwóch lat słyszemy groźby przeciwko PPS. — byliśmy ciągle atakowani przez bojówki specjalnie przeciw nam zorganizowane, by wywoływać walki bratobójcze. P. premier Sławek mówi, że myśmy chcieli rzucić masy jedno na drugie. Stwierdzam, że to wła-

śnie panowie robili. Wśród ludzi, którzy szli na waszym pasku, byli prowokatorzy. W ten sposób chcieliście rozbić naszą organizację i zapędzić nas w podziemie. Nie używaliśmy odwetu. Nikt z przeciwników naszych, choć z naszej strony padali ranni i zabici, nie został przez nasze organizacje zabity.

Głos z BB: Częstochowa.

Pos. Arciszewski: Gdyby palono wasze sztandary zapytuję, czyby wytrzymały nerwy panów?

Gdy 14 września odbyła się żywiołowa manifestacja na ulicach Warszawy po aresztowaniu i wywiezieniu posłów do Brześcia, wyprowadza się kilka oddziałów policji przeciw kilkudziesięciu kobietom i bezbronnym ludziom.

Przeciw temu pochodowi wyszli policjanci uzbrojeni w karabiny maszynowe, w pancerzach i hełmach, a przede wszystkim policja konna zaatakowała pochod z tyłu, to nie było praktykowane nawet za czasów carskich.

Ja stanowczo stwierdzam i stwierdział to w rozmowie ze mną naczelnik wydziału bezpieczeństwa, że była prowokacja, że strzelali prowokatorzy, a nie uczestnicy pochodu.

A jeżeli przejdę do Brześcia, to stwierdzić muszę, że Brześć jest hańbą XX wieku. Społeczeństwo czuje, że bezkarność sprawców Brześcia, sprawców pacyfikacji fatalnie się odbija na życiu polskim. Nikt nie może się czuć bezpiecznym wobec anarchii, szerzonej z góry. Hańba nie może być inaczej zmyta, jak przez ukaranie wszystkich sprawców.

Groźby nas nie zatrwożą, przed terorem nie ustąpimy!

Przemówienie tow. Z. Żuławskiego

„SILNY RZĄD“

Tu z tej trybuny moi koledzy kwestjonowali waszą siłę i pytali się: jakże to, wy jesteście tak silni, a ludzie napadają na lokale i wy nic nie robicie. Jesteście tak silni, jak nie był jeszcze żaden rząd w Polsce i dzięki tej waszej sile możecie spokojnie pozwolić sobie na Brześć i gwałty wyborcze i nadużycia starostów i napady na poszczególnych obywateli, na wszystko możecie sobie pozwolić.

Tu z ust przedstawicieli stronnictwa narodowego i ze strony stronnictwa chłopskiego padały oskarżenia. Patrzyłem na panów, patrzyłem na ławy przyzjadłone, patrzyłem na p. ministra i widziałem ludzi, którzy z uśmiechem słuchali, jakby mówiąc: „Prawda, jacy my jesteśmy silni. (Wrzawa, przerywania). Wy możecie sobie wyrzekać, ale my ci kości połamiemy, możemy to zrobić, bo mamy siłę“.

Prawdziwa siła niesie za sobą zwyczaj bardzo duże poczucie odpowiedzialności i bardzo duże męstwo i odwagę. Niestety, kiedy obserwuję panów, to nie widzę, aby u panów ta siła pociągała za sobą i tamte inne przymioty.

KONFIDENCI, PROWOKATORZY...

Jeżeli się zgromadzenia odbywają, jeżeli się pozwala na jakąkolwiek działalność stowarzyszeń, na jakąkolwiek działalność społeczną, to ta działalność jest przetrąta do szpiku konfidentami, szpicłami i Bóg wie, jak się ci „dżentelmani“ nazywają.

Jestem ciekaw i p. Ministra Spraw Wewnętrznych na Komisji pytało, kto i z czego płaci te kolosalne masy konfidentów policyjnych, którzy dziś jako prowokatorzy przesuwają się przez sale sądowe, kto płaci tych ludzi, którzy dają drugiemu rewolwer do ręki? (Wrzawa na ławach BB). Pytanie się, kto płaci tych ludzi?

Sądzę, że ta metoda zatrucia życia

społecznego w Polsce prowokacją szpiclostwem, że ta metoda nie przyczynia się do uzdrowienia stosunków.

„NIEZNANI SPRAWCY“

Przechodzę do rzeczy innej. Ukształtowanie administrację w ten sposób, że nastawiano ją jako organ jedynej partji. Starostowie są przewodniczącymi komitetów BBWR. (Różne okrzyki i protesty. Głos: Nieprawda). Panowie powiadają, że nieprawda, to ja przytoczę cały szereg nazwisk. W takich warunkach o bezstronności niema mowy. Obok tego zastosowano metodę bicia i napadów. Panie Ministrze, w biały dzień napada się w szeregu miastach na poszczególnych ludzi i lokale, demoluje się lokale i to na oczach policji, a policja jest bezczynna. Panowie macie tylko jedną odpowiedź: sprawcy zostali niewyśledzeni. Czy to jest dowodem odwagi, że ukryci za bagietkami policyjnymi napadają na ludzi bezbronnych?

SYSTEM „BICIA“

Tu nie chodzi o jeden wypadek Łucka. To jest system bicia. (Wrzawa).

Podniosę jedną rzecz na korzyść dawnych stosunków. Gdy dawniej się wskazywało na cały szereg wypadków bicia przez policję ludzi, cała Izba od prawicy do lewicy potępiała to w najostrejszy sposób, domagając się surowego ukarania winnych. Dzisiaj jest inaczej. Jeżeli się dzieją takie rzeczy, jak mówiono w „Przełomie“ (Min. Składkowski: Nie działa się). Proszę Panów, to mówią ludzie z panów obozu Jeżeli my się skarżymy, że w Brześciu ludzi torturowano i bito i spotykamy się tylko z oświadczeniem, że to jest nieprawda — jak można nie wierzyć? Jeżeli bito katowano ludzi w bestjański sposób podczas „pacyfikacji“ ukraińskiej, a p. minister odpowiada „Ja ukarałem tego, który ukradł złoty zegarek“, to, panie ministrze, to jest popieranie tych nadużyć.

w Senacie, przyznają, że jeżeli od szeregu tygodni w obu Izbach Parlamentu Polskiego ciągle się słyszy o biciu, ciągle się mówi: biję na wschodzie biję, na zachodzie, biję w środku kraju, biję wszędzie, czy to nie jest zgroza?

KAT CZY „PACYFIKACJA“

Niema nikogo kto by powiedział, że sabotaż powinien uść bezkarnie. Jeżeli był spisek, jeżeli był podpalony dobytek obywateli, to należy winnych bezwzględnie ukarać, to należy tych sabotażystów wyszukać i oddać pod sąd.

Pan sprawozdawca powiedział: co było lepiej, kat czy „pacyfikacja“?

Ja osobiście jestem przeciwniczką kary śmierci. Jeżeli przychodzi kat, to przychodzi po wyroku, ale nigdy nie było tak, żeby przychodził przed wyrokiem. A tutaj przyszła pacyfikacja przed wyrokiem. Nie było żadnych dochodzeń, przyszła pacyfikacja i wyrokowała na szerokiej, niesłychanej przestrzeni, obejmującej setki i setki kilometrów.

BEZ RÓŻNICY NARODOWOŚCI

Bito nie tylko Ukraińców. Bo wiadomo gdzie drwa rąbią, tam drzazgi leżą. Po drodze bito i Polaków. Mam nazwisko obywatela polskiego — Winarski — pisał do swej rodziny w Małopolsce Zachodniej. Mam dokument podpisany imieniem i nazwiskiem, który powiada: dostałem 400 pałek, po 100 w odstępach. Czterej oprawcy — pisze on — uczestniczyli w tej egzekucji, a kiedy wołałem i zaklinałem, że jestem Polakiem, to powiadano: kto stwierdzi, żeś Polak?

„On nie powróci już“

Zakład o 1.000 zł. że Piłsudski nie wróci z Madery.

Sanacyjny I.K.C. donosi ze Lwowa:

Starostwo grodzkie we Lwowie otrzymało onegdaj ściśle poufne informacje o zagadkowej rozmowie, podstępnej w handelku śniadankowym Mikołaja Lewickiego przy ul. Żyblikiewicza Nr. 2.

Reprodukcja tej rozmowy postawiła na nogi władze bezpieczeństwa we Lwowie, ze względu na wagę jej treści. Wstrzymując się od nasświetlania sprawy, podajemy nagi fakt, jaki zkomunikowano władzom.

Przy stoliku w handelku Lewickiego siedziało towarzystwo złożone z 4 osób, wśród których znajdował się ksiądz. Mówiono o aktualnych politycznych, przyczem w sąsiednim pokoju zwrócono uwagę na wymawiane w rozmowie nazwisko Marszałka Piłsudskiego i członków rządu.

W pewnej chwili ksiądz z miną tajemniczą odezwał się półgłosem: „A ja wam mówię, że on nie wróci już z tej Madery...“

Na wyrażoną głośno wątpliwość w twierdzenie księdza, ze strony jednego z rozmawiających, ksiądz podniósł się i oświadczył dobitnie: „Idę o zakład o 1000 zł. i w tej chwili jestem gotów złożyć 1000 zł. przeciwko 100, że tak będzie, jak powiedziałem... on już nie wróci“...

Jak następnie stwierdzono owym księdzem był kapelan zakładu św. Łazarza, ks. Błotnicki, działacz narodowy,

Przemówienie posła Róga

DAWNI A OBECNI OFICEROWIE

Pos. Róg (klub chłopski) przypomina wykłady Kniżewicza i Chłopcickiego, którzy zabraniali wojsku znęcania się nad bezbronnymi. Tej miary, jaką mierzymy Kniżewicza i Chłopcickiego, nie możemy przykładać do wielu dowódców dzisiejszego wojska, ale mamy prawo żądać, żeby oficerowie nie byli zmieniani w dozorców więziennych (oklaski na ławach opozycji), żeby nie podejmowali się funkcji takich, które hańbią mundur oficera polskiego.

Pos. Polakiewicz (BB): Już na komisji wyjaśnił gen. Konarszewski, że oficerowie spełnili rozkaz.

Pos. Róg: Mamy prawo żądać, aby oficerowie nie używano jako dozorców więziennych i by nie znęcali się nad bezbronnymi ludźmi. (Oklaski i wrzawa).

Marszałek przywołuje pos. Roga do porządku za użycie „niewłaściwych wyrazów“, mianowicie: hańbienie munduru i znęcanie się.

towarzyszami jego zaś trzech profesorów gimnazjalni R., C. i M.

Władze bezpieczeństwa zaintrygowane w najwyższym stopniu zarządziły dochodzenia w trybie rygorystycznym, delegując do sprawy podkomisarza Złotkowskiego, któremu polecono dotrzeć do źródła kateryczności twierdzeń ks. Błotnickiego.

Wszyscy uczestnicy inkryminowanej rozmowy zostali przesłuchani. Treść ich zeznań jest okryta tajemnicą urzędową.

Niewątpliwie największą wagę posiada dla władz śledczych zeznanie ks. Błotnickiego.

Akta sprawy z zachowaniem specjalnych ostrożności przekazało starostwo grodzkie urzędowi wojewódzkiemu

* * *

Nam się wydaje, że sanatorzy widzą wszędzie straszdy. W Warszawie miał być podobno zamach bombowy na Piłsudskiego, a dotąd nikt nie wie, czy wogóle bomba była, bo jej nikt nie widział. To samo będzie prawdopodobnie z twierdzeniem ks. Błotnickiego, który przy wódeczce rozweselił się i gadał trzy po trzy. Takie rzeczy mogą się księdzu także zdarzyć. Policja lwowska jest widocznie bardzo ambitna i ktoś tam chce napewno karierę zrobić, dlatego też policja robi tyle „tajemniczych“ gościów koło tej sprawy.

A cóż będzie, jeżeli Piłsudski wróci z Madery zdrowy i cały?

Porządni ludzie uciekają z bandy

Postowie BB. prof. Krzyżanowski, Lechnicki i Nowak złożyli mandaty.

Na początku posiedzenia Sejmu marszałek zawiadomił, że postowie prof. Adam Krzyżanowski, Zdzisław Lechnicki i Ignacy Nowak (wszyscy z B. B.) złożyli mandaty.

Wiadomość tę na ławach opozycyjnych przyjęto burzą oklasków i okrzykiem: — Vivat sequens! (Wiwat następny!).

Jak się dowiadujemy, prof. Krzyżanowski wysłał odpowiedź do profesorów Wszechnicy Jagiellońskiej, którzy w swoim czasie wystosowali do niego list otwarty w sprawie Brześcia.

W liście tym prof. Krzyżanowski stwierdza, iż nie mogąc doczekać się wczesnego wyjaśnienia sprawy brzeskiej, zmuszony jest zrezygnować z mandatu poselskiego, gdyż jako prawnik i wychowawca młodzieży, nie może pogodzić się ze stanowiskiem BB w sprawie Brześcia.

Rezygnacja prof. Krzyżanowskiego wywołała zrozumiałą konsternację w kierowniczych sferach B. B. Onegdaj czynione były starania — odłożenia rezygnacji prof. Krzyżanowskiego do czasu powrotu marsz. Piłsudskiego.

Generalny sekretariat BB. w związku z rezygnacją z mandatu poselskiego pos. Zdzisława Lechnickiego, prezesa Zjednoczenia wsi i miast, zażądał kategorycznie wydania korespondencji i ksiąg rachunkowych redakcji „Przełomu“ oraz biur Zjednoczenia miast i wsi.

Zarząd Zjednoczenia stanowczo żądał temu się oparć. Wobec tego odbyła się podobno w lokalu redakcji „Przełomu“ i biurach Zjednoczenia miast i wsi rewizja.

Dowodem zdenerwowania, panującego w sferach sanacyjnych, są liczne konferencje, otoczone mgłą tajemnicy. W konferencjach tych, które odbywają się w prywatnych mieszkaniach sanacyjnych dygnitarzy, biorą udział nieomal wszyscy ministrowie.

Jak płaca podatki panowie magnaci?

Książę pszczyński, Niemiec, posiadający olbrzymie dobra na polskim Górnym Śląsku, zalega skarbowi polskiemu z podatkami od 1925 roku do 1929 w sumie około 13 milionów zł. Prócz tego winien on jest za rok 1930 tytułem podatku dochodowego około 2 i pół miliona zł.

Cały majątek owego pana „księcia“ na polskim Górnym Śląsku obliczony jest na 800 milionów złotych. Posiada on 67 większych obiektów majątkowych, w tem 10.000 hektarów ziemi i lasów, 2 browary oraz 10 kopalń.

Czy znajdują się sekwestratorzy, którzy ściągają zaległe na olbrzymią sumę podatki? Czy tylko do chłopów mają odwagę iść?

I silny rząd „sanacyjny“ nie umie pana „księcia“ zmusić do płacenia?

Przemówienie tow. Kłuszyńskiej o pacyfikacji Małopolski.

W PAŃSTWIE DEMOKRATYCZNYM I POD DYKTATURĄ

Mamy sąsiada Czechosłowację, w której jest sześć czy siedem mniejszości narodowych. Dziś jest tam rząd, w którym siedzą i Niemcy i Słowacy i przedstawiciele mniejszości narodowych. Siedzą i są współodpowiedzialni za to państwo.

W Polsce natomiast jest dyktatu a, a dyktatura jest antytezą praworządności i dlatego jest to wszystko możliwe, co się w tej chwili w Polsce dzieje. Zdaje się, że nawet ci najweselsiej usposobieni członkowie Parlamentu, w Sejmie czy

O Socjalistycznym wychowaniu.

(Na marginesie Okręgowego Zjazdu T.U.R.-a w Łodzi.)

„Dążenie do socjalizmu, to dążenie do ideału sprawiedliwości. Praca TUR-a to nie tylko oświata, to walka z obecną podwójną moralnością o nową moralność...” (z regeratu tow. senatora dr. Kopcińskiego na Zjeździe).

Nowoczesny kapitalizm rzucił ludzkość w objęcia niegodnego i nieczłowiecznego systemu niewoli. Na kreaturę, która zowie się podobieństwem Boga, spadł — jako nieczłowiek, ogromnie uciskający ciężar — tyranja gospodarczego wyzysku.

Ludzkość została opętana kajdanami socjalnych, politycznych i prawnych warunków, nałożonych na nią przez panującą kastę, dla zabezpieczenia ich interesów i dla utrzymania ich praw.

Wychowanie socjalistyczne winno rozsądzić fundamenty kapitalistycznej gospodarki wyzysku i niewoli i uwolnić ludzkość od panowania siły brutalnej.

Wszystko co zostało z biegiem rozwoju kapitalizmu zniszczone, skrupowane i unieruchomione, socjalizm wznieśli i uwolni. Socjalizm jest wolnością!

Nie tylko wolnością materialną, lecz wolnością ducha, wolnością myśli.

I aby socjalizm stał się również ideą ducha, należy masę ludową wychować dla wolności, by ta masa uświadomiła sobie, iż jest zwiastunem i budowniczym nowego życia, nowej przeszłości, wolnej od naleciałości wieków i tradycji, wolnej od niebiańskich lub ziemskich autorytetów, wolnej od moralności konwencjonalnej, i jak również wolnej od przesądów. Wolni w myśli, duchu i czynie! Tem jest socjalizm ducha. Wyzwolenie twórcze człowieka. Wolność jest pierwszym warunkiem socjalizmu. Wolność jest pierwszą zasadą socjalistycznego wychowania.

Człowiek winien przyswoić sobie, jako dobro indywidualne duchowe i moralną wolność, aby zrozumiał tę wielkość i konieczność rozwoju historycznego, która prowadzi do walki o społeczne i gospodarcze wyzwolenie ludzkości.

Wolność jest rzeczą wewnętrzną treści, a nie zewnętrzną formą.

W pierwszej linii chodzi o wyzwolenie się w dziedzinie religii i wierzeń.

Uwolnienie człowieka od pogwałcenia jego umysłu przez religijną tresurę, od przymusowego przedstawienia religijnych pojęć i paraliżu sugestii religijnego światopoglądu jest pierwszym przykazaniem socjalistycznego wychowania.

Przez żądanie to nie przemawia żadna nienawiść i nie stoi ono w sprzeczności z zasadą socjalistyczną o tolerancji religijnej — chodzi tylko o to, aby cnota nie stała się występkiem. Aby zwycięstwo nauki i myśli ludzkiej nie zostało wykoszlowane tylko dlatego, ażeby utrzymać i nadal światopogląd biblijny i traktaty o cudach, niezgodnych z logiką i teorią poznania. Dla nas prawdą jest to co oparte jest na nauce, na doświadczalnych analitycznych ekspertyzach, a nie na narzuconych zgóry dogmatach, których świętość jako „tabu” jest nienaruszalną. Światopogląd biblijny wpajany przezpracowanym umysłem robotniczym przez kler wszechwładny jest właśnie przeciwieństwem tego, o czym wyklada w szkołach nauczyciel przyrodnik, o czym mówi natura, otaczająca człowieka w pełnej swej krasie. Nam chodzi o czystą naukę, o społeczne wychowanie człowieka o to, by człowiek odczuł, że jest częścią — atomem tego wielkiego wszechświata, tej wielkiej zagadki, którą człowiek — geniusz, w trudzie i znoju, w purpurze krwi i samopowieszeniu rozwiązać pragnie i rozwiąże.

Lecz tylko w ustroju wolnym od egoistycznego materializmu, w całej pełni, okaże człowiek wolny swą wyższość nad biblijnym Hiohem, w pokorze uginającym swój kark przed mściwym żądym jedynowładztwa starym Jahwe. Wyrwać lud, a w szczególności dzieci i młodzież z stęchłej atmosfery przytyków jest pierwszym zadaniem wolnego socjalistycznego wychowania.

Jan Haneman.

Dwa oblicza Rosji Sowieckiej.

Początek bieżącego roku obfituje w szereg wypadków w życiu wewnętrzno-politycznym w Rosji sowieckiej. Usunięto Rykova i innych zwolenników kursu prawicowego i ogłoszono oficjalnie kierunek „lewy”, idący linją wytkniętą przez Stalina. W kołach moskiewskich wspominają artykuł Stalina, mówiący o „zawrocie głowy z powodu sukcesów odniesionych na polu kolektywizacji”, w którym Stalin chciał wyrazić nadzieję różowej przyszłości. Obecnie wszyscy wiedzą doskonale, że był to jedynie taktyczny trick w celu zmuszenia rolników do zasiewów. Podstawowa linja czerwonego dyktatora nie zmieniła się i Stalin usunąwszy Trockiego, kontynuuje w rzeczywistości dalej taką politykę, jaką uprawiał Trocki. Uskuteczniła bowiem w praktyce t. zw. „ukłon w lewo”. Jasne jest, że ta „lewicowo-komunistyczna dyktatura” powoduje wzrost opozycji, a tem samem zwiększa nacisk aparatu sowieckiego na kierunki opozycyjne.

Rosja sowiecka posiada obecnie dwa oblicza. Oficjalny optymizm już dawno nie objawiał się w takiej formie, jak obecnie. W państwie daje się odczuwać brak opału, środków żywnościowych, towarów tekstylnych, obuwia, słowem brak artykułów pierwszej potrzeby. Natomiast z trybuny „czerwonego parlamentu”, plenum Centralnego Komitetu Wykonawczego głosi ogólny dobrobyt, udowadnia, że aprowizację przeprowadza planowo i dąży do rozwoju wielkiego przemysłu — Drugie oblicze usiłuje otworzyć usta i zapytać: dlaczego przy tej pomyślnej sytuacji miasta cierpią na brak chleba, obuwia i t. p. i dlaczego kupno ubrania uważano za zbytek? Oczywiście pytania tego nie można wypowiedzieć otwarcie, gdyż w tej chwili przemówiłby usta twarzy oficjalnej na temat kontrrewolucji, szkodnictwa, wstrzymywania postępu „piatiletki” i t. d., a jeżeli przytem twarz druga ułoży się w znak powątpienia, stanie przed nią widmo G. P. U. i daleki obóz koncentracyjny. Jak mawia fakt, że nawet w urzędach państwowych nie znają prawdziwej sytuacji politycznej i gospodarczej. Oficjalne statystyki przepełnione są cyframi o olbrzymich zapasach zboża, ale jeżeli Moskwa domaga się przydzielenia jej tegoż, to bardzo trudno przydział otrzymuje. Sprawozdania głoszą, że stan

kolejnictwa znacznie się polepszył, ale połamane lokomotywy i wagony zapelniają warsztaty kolejowe.

Rolnictwo sowieckie nie było nigdy tak zagadkowe jak obecnie. Charakterystycznym jest, że w pismach zamieszczane są skargi na członków gospodarstw kolektywnych, którzy nie chcą oddawać zboża po niskich cenach. Pozostaje więc interesujący paradoks: gospodarczą podstawą kolektywizowanego Związku sowieckiego są w pierwszym rzędzie samodzielni rolnicy, a nie członkowie „kolchozów”.

W życiu wewnętrznym Z. S. S. R. jasne jest tylko jedno: państwo zmierzdo nadwładzy komunizmu wojskowego.

Nowe miliony na mundury galowe dla urzędników

Czy mamy za dużo pieniędzy?

Już od dłuższego czasu omawiany był w sferach rządowych projekt wprowadzenia mundurów służbowych dla urzędników państwowych. Projekt wprowadzenia mundurów zaaprobowany już został przez min. Spraw Wewnętrznych. Według projektu tego mundury mają być koloru granatowego, czapki kroju policyjnych z wypustką amarantową i ze srebrnym paskiem i okutym daszkiem. Bluza kroju „marnarskiego” z dwoma rzędami guzików srebrnych. Na kołnierzu umieszczona będzie patka amarantowa z odpowiednimi naszytymi srebrnymi stosownie do rangi i stopnia służbowego. Spodnie granatowe na szwach wypustka amarantowa. Kołnierzyk biały, krawat czarny. Równocześnie projektowane jest wprowadzenie mundurów galowych, a to przede wszystkim dla wyższych urzędników administracji jak wojewodów, wicewojewodów, naczelników wydziałów itd.

Mundury galowe będą podobne do galowego munduru marynarki. Stosownie do rangi i funkcji nakrycia głowy będzie t. zw. „piórko”, który ozdobiony będzie strusimi piórami. Dla wszystkich urzędników przepisana będzie do noszenia przy czynnościach służbowych nazwana szablą.

* * *

W chwili, gdy panuje u nas straszny kryzys gospodarczy, gdy bezrobotni żywią rodzinę psiem mięsem, myśleć o nowych wydatkach na mundury galowe! Ano wzywano: głoszcie na jedynek.

My... taka brygada Lokajów gromada...

Łódzcy bratobójcy, zgrupowani w zarządach partii noszącej jeszcze nazwę N. P. R.-Lewiey, podrygują śmiesznie, pragnąc nadal bałamucić robotników łódzkich. I to bałamucić w pełnym słowa znaczeniu. Bo dla czego tego nie mają robić. Jakoś ci ludzie muszą żyć. Kiedy widzieli, że mógłby nadejść dla nich sromotny koniec, uczepili się dużych wąsisków i jazda hasać, a płaszać, podrygiwać a ucieszne koziołki fikać. Głupich, a otumanionych przez kler, ludzi może to ucieszyć, może to zwrócić ich uwagę na te marne kreatury. Bo przecież, mistrz ich powiedział, że rodacy jego to naród idiotów. Więc jazda do tych idiotów — trzeba trochę głupstw pogadać a mandat będzie. Jeśli nie dadzą im, to dadzą mistrzowi a ten łaską swą daruje ten mandat enperowcom. Ci idjoci głoszący na pałeczce i tak nie spostrzegają, że i wtedy kiedy enperowiec patrzy jednym okiem na łódzką nędzę to drugim okiem widzi mandat w sanacji.

Świderkiem bracia, świderkiem, zawsze się co wyświdruje. I dla tego też już mówią głośno o tem, że enperowcy niechcą przegrać wyborów do najbliższego samorządu, mają się zwrócić do największej obecnie w Polsce osoby, aby zechciała, aby zezwoliła umieścić swoje nazwisko na liście kandydatów do rady miejskiej. Może i wtedy „nazwisko” coś w tej akcji wyborczej pomoże.

Tate ratuj, tate, zechciej chcieć, Możem przegrać, a przegranej nie chcem mieć...

Zasłużeni w akcji wyborczej

Jedni za Brześć drudzy za wybory
Odnaczenie trzech starostów

Oststni „Krakowski Dziennik Wojewódzki” z dnia 31 stycznia b. r. podaje, że pan prezydent Rzeczypospolitej zaliczył pp. Mieczysława Łęckiego, starostę chrzanowskiego, dr. Macieja Łacha, starostę nowosądeckiego i dr. Władysława Wnęka, starostę wielickiego, w poczet kawalerów orderu Odrodzenia Polski, nadając im odznaki Krzyża Oficerskiego.

Pamiętamy działalność pp. dr. Łęckiego przy unieważnieniu listy Centrolewu do Sejmu, z okręgu Nr. 42, dr. Łacha przy unieważnieniu listy Centrolewu do Sejmu z okręgu nowosądeckiego, a dr. Wnęka, który nie dopuścił naszych mężów zaufania do komisji wyborczych podczas wyborów do Sejmu i Senatu.

Po co PAT to donosi?

PAT rozesłał wczoraj następujący telegram:

„Wczoraj odbyły się w Funchal demonstracje, skierowane przeciwko wprowadzeniu cel wwozowych na mąkę. Skonsygnowano liczne oddziały policji. Do zaburzeń dotychczas nie doszło. Ruch w mieście ustał, sklepy są zamknięte”.

Funchal leży na Maderze i w tej właśnie miejscowości spędza swój urlop marszałek Piłsudski. Ludzie, czytając tę wiadomość, mogliby. Broń Boże, pomyśleć, że między tym pobylem a rozruchami jest jakiś związek — czy PAT miał na n. yśli zrobić to, co ustawa karna nazywa „rozsiwaniem niepokojących pogłosek”. My wogóle z Madery mamy tak skąpe wiadomości, że podawanie właśnie tej może — pobudzić — do pewnych refleksji i porównań, a tego chyba PAT nie chciał osiągnąć..

Skonfiskowano

Kącik językowy.

SADYZM.

Wyraz ten oznacza: wyrafinowane okrucieństwo; obmyślone na zimno, dzikie znęcanie się nad bezbronny człowiekiem, pastwienie się, przyczem oprawca odczuwa radość na widok cierpienia ofiary.

Przykład: Interpelacja poselska ujawniła, że w Brześciu ci co z sadyzmem znęcali się, zwali się sadykami.

Sadysta — człowiek — okrutnik o instynktach dzikiego zwierzęcia, który pastwi się bez skrępowań nad bezbronną ofiarą. Naprzykład cesarz rzymski Neron, krwawy prześladowca chrześcijan, był sadystą. Mówią, że i dozorczy w Brześciu okazali się sadystami.

Sadystyczny — okrutny. Naprzykład: Znęcano się w sposób sadystyczny nad więźniami. Albo: Ten człowiek ma skłonności sadystyczne.

Z wydawnictw.

W kleszczach głodu.

Broszura tow. posła Antoniego Szczerkowskiego o położeniu bezrobotnych w Polsce wyszła z druku.

Cena 5 zł. za setkę z przesyłką. Zapłata z góry. Nadaje się do masowego rozpowszechniania wśród bezrobotnych. Zamówienia przyjmuje Księgarnia Robotnicza Warszawa Warecka 9.

„Jak zwalczyć bezrobocie?”

Ważne dla działaczy robotniczych i wszystkich, którzy się interesują sprawami gospodarczymi. Pod powyższym tytułem ukaże się w tych dniach aktualna i ciekawa broszura ławnika Magistratu m. Warszawy, tow. Wiktora Altera.

Broszura wyjdzie jako numer specjalny Miesięcznika Socjalistycznego „NASZA WALKA”.

Cena 1 zł. dla dotychczasowych prenumeratorów „Naszej Walki” oraz dla tych, którzy wpłacą obecnie z góry za prenumeratę (kwartalnie 2 zł) — 70 gr.

Zamówienia skierować na adres: „Nasza Walka”, Warszawa, Przejazd 13, tel. 408 85. Wpłaty należności na konto czekowe P. K. O. Nr. 17-616

Komunikaty.

Z Wolnej Wszechnicy Polskiej.

Z Sekretariatu Oddziału Łódzkiego Wolnej Wszechnicy Polskiej komunikują nam, iż początek wykładów w semestrze letnim bieżącego roku akademickim został przesunięty z dnia 16 na 19 b. m.

Z ŻYCIA PARTJI.

Podziękowanie.

Za ofiarowane fanty na loterię, urządzoną przez Wydział Kobiety P.P.S., przesyła tą drogą wszystkim towarzyszykom i towarzyszom serdeczne podziękowanie.

Zarząd Wydziału Kobiety P.P.S.

Dzielnica Prawa.

W środę, dnia 18 lutego b. r. o g. 7 wiecz. odbędzie się tradycyjne zebranie dzielnicowe.

Dzielnica Księży Młyn.

Komitet Dzielnicowy P. P. S. „Księży Młyn” niniejszym zawiadamia wszystkich członków, członkinie i sympatyków, iż dnia 14 lutego r. b. o godz. 7 wiecz. (sobota) w lokalu własnym przy ul. Fabrycznej Nr. 2, zostanie wygłoszony odczyt przez tow. Żelazko Władysława na temat: „Alkoholizm a sprawa robotnicza”, na który uprzejmie zapraszamy.

Komitet.

Dzielnica „Lewa”

W sobotę dnia 21 b. m. odbędzie się masówka dla członków i sympatyków.

O liczne i punktualne przybycie prosí Komitet.

Z życia T. U. R.

Podziękowanie.

Wyrażamy serdeczne podziękowanie Towarzysom z T. U. R.-a i P. P. S. w Ozorkowie za szczere przyjęcie wyieczki Czerwonych Harcerzy Hufca Łódzkiego w dniu 7 i 8 lutego b. r. i okazanie nam swego uczucia braterstwa socjalistycznego.

„Bądź Gotów”!

Komenda Hufca Łódzkiego
Łódź, dn. 11.II.1931 r.

WALNE ZEBRANIE

Robotn. Klubu Sportowego T.U.R.

W sobotę, dnia 21 lutego 1931 r. o godz. 5-ej w pierwszym i o godz. 6-ej w drugim terminie, w lokalu przy ulicy Łatniej 1 (Koziny) odbędzie się Roczne Walne Zebranie członków Klubu, z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i wybór prezydium, 2. Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania, 3. Sprawozdanie z działalności Zarządu Klubu: a) przewodniczącego, b) sekretarza, c) skarbnika, d) sprawozdanie z budowy boiska, 4. Sprawozdanie z referatu technicznego sportowego: a) sekcji lekkoatletycznej, b) sekcji gier sportowych, c) piłki nożnej, 5. Sprawozdanie z Komisji Rewizyjnej, 6) Sądu Klubowego, 7) Udzielenie absolutorium ustępującym władzom, 8. Zmiana statutu, 9. Zatwierdzenie budżetu na rok 1931, 10. Wybory władz: a) Zarządu, b) Komisji Rewizyjnej, c) Sądu Klubowego, 11. Druga olimpiada robotnicza w Wiedniu, 12. Wnieski Zarządu i członków Klubu.

Odczyty T.U.R.

DZIELNICA „GÓRNA”.

W sobotę 21 lutego b. r. o g. 19-ej tow. Adam Waleczak wygłosi odczyt na temat: „Historja i rozwój przemysłu włókienniczego w Polsce”.

DZIELNICA „KSIĘŻY MŁYN”

W sobotę 21 lutego b. r. o g. 19-ej tow. Kazimierz Jastrzębski wygłosi odczyt na temat: „Nauczyciel Socjalista”.

DZIELNICA „CZERWONA”.

W sobotę 21 lutego b. r. o g. 19-ej tow. Jan Haneman wygłosi odczyt na temat: „Kryzys gospodarczy, jako zagadnienie ustrojowe”.

DZIELNICA „LEWA”.

W sobotę 14 lutego b. r. o g. 19-ej tow. Kazimierz Jastrzębski wygłosi odczyt na temat: „Nauczyciel Socjalista”.

DZIELNICA „CHOJNY”.

W sobotę 21 lutego b. r. o g. 19-ej tow. Henryk Skalecki wygłosi odczyt na temat: Spółdzielczość — cel i zadania”.

Hocki-klocki.

SYMPATYCY B.B. ZA OCEANEM.

Agencja „Błyskawica”, obsługująca Polonję amerykańską, rozesała następującą depeszę:

Brześć w sensie, który mu nadano, nie istniał. Miejszem internowania było uroczyste uzdrowisko. Brześć był nazwą umowną, skrótem literalnym, wyjętym z reklamy tego pięknego zakątku: Bardzo radoaktywny zdroj, elektryczne światło, cisza.

Posiłowano się tym szyfrem z chęci dochowania tajemnicy co do miejsca pobytu internowanych. (Na podstawie tej depeszy „Nowojorski Świat” napisał artykuł, piętnujący niegodziwe plotki, rozsiewane przez przeciwników B. B.)

Największy film świata!

„KRÓL JAZZU”

Szał piękna i tańca!

Olśniewająca ekwilibrystyka melodyj, efektów i pomysłów!

W rolach głównych:

PAWEŁ WHITEMANN

— Twórca Jazzu ze swym 60-cio osobowym zespołem. —

Początek przedstawień o godz. 4 po poł., w soboty o godz. 2-ej, w niedziele o godz. 12-ej ostatniego o godz. 10-ej wiecz.

PORTUGALSKIE PRZYSŁOWIE.

Trzeba być szują:
Tacy awansują.

MYLI SIĘ MACHIAWEL.

Bądź lwem i lisem — Machiawela rada.

Czy takie skrzyżowanie i teraz się nada?

Zmieniły się czasy ninie:
Najlepiej żerują świnię.

PLOTKI.

(Z „Cyrulika warszawskiego”)

Posel Dubois wciąż oskarża, a minister Michałowski zaprzecza, powołując się na sędziego Demanta.
Wygodne „demanti”.

Pan Car oświadcza, iż areszty brzeskie były konieczne dla bezpieczeństwa kraju.
„Bug Car’ja chrani”.

MARZENIA PREMIERA SŁAWKA:

„Gdy będziemy znów we dwoje —
„Ja i On”.

Z REGULAMINU BRZESKIEGO:

§ 1. Zabrania się uwięzionym pod surową karą bawić się w różne gry hazardowe, jako to:

a) w karty (bo w nich są „króle” a te monarchiczne oblicza nasuwają zdróżne myśli zamachowe).

b) w domino (bo zaczynają się od litery oznaczającej słowo a będące własnością jedynej w Polsce osoby).

c) w Kostki (z powodu „Kostek” t. d.

W maju ma się zebrać Sejm na sesję nadzwyczajną, celem uchwalenia nowej Konstytucji. Będzie to Konstytucja „nadzwyczajna”.

CZEGO NIE WOLNO UKRYWAĆ PRZED EGZEKUTOREM PODATKOWYM?

W jednym z miast Wielkopolski zdarzył się następujący autentyczny wypadek: U jednego z obywateli zjawił się egzekutor, aby dokonać zajęcia ruchomości. Niestety przekonał się, że wszystko było już zasekwestrowane. Zwrócił się tedy do owego obywatela z urzędowym zapytaniem:

— Czy pan nie ma jakich rzeczy ukrytych?

— Mam odpał po pewnym namyśle dłużnik.

— Widzi pan. Zawsze się coś jeszcze znajdzie. A cóż to pan ma ukrytego?

Ceny miejsce niższe. W soboty od g. 2 do

4-ej po poł. i w niedziele od g. 12 do 3 po poł.

wszystkie miejsca po 1 i 1.50 zł.

Dziś i dni następnych!

Rewelacja w dziedzinie dźwiękowej!

Zatrudnieni w instytucji tej urzędnicy mieli obowiązek przychodzenia do pracy o godz. 8 rano. Podczas niespodziewanej rewizji w urzędzie tym okazało się, że jeden z urzędników przyszedł do pracy 5 minut przed ósmą. Tego rozstrzelano za podlizywanie się. Drugi zjawił się do pracy z 5-minutowym opóźnieniem i rozstrzelany został za uprawianie sabotażu.

Trzeci przyszedł punktualnie o 8-ej i tego rozstrzelano za biurokracyzm.

Salceson polityczny

Zbiór nienowych a aktualnych piosenek.

(Na melodję „Raduje się serce”).

Słuszny czy niesłuszny o skarb polski zamęt —
Bo On ze wściekłością fajda! na parlament,
Fajda na parlament i nogami tupie,
Robi ludziom zaszczyt, że chce ich mieć w.

(Na melodję „Siedziała na dębie”).
Ach! On się rozżłościł, kto go krytykuje?
Więc zawołał głośno: fajdan rozwiązuje
Oj! dana, Oj! dana...
Ale by wybory były czyste „w przejściu”
opozycjoniści znaleźli się w Brześciu
Oj! dane, oj! dana...

(Na melodję znanej kołedy).

Wśród nocnej ciszy, głos się rozchodzi
Po wszystkich posłach ktoś ciągle chodzi
Biorą jednego po drugim,
By odpoczął hen! n.d Bugiem
I aby spokój był.

(Na melodję krakowiaka).

Gdy były wybory to nam obiecali —
Wszyscu bezrobotni będą pracowali,
A dziś po wyborach bezrobocie rośnie,
Tamci zaś zwycięzcy śpiewają radośniej

(Na melodję pierwszej brygady).

Nie masz to jak być pułkownikiem,
teczkę ministra dadzą ci,
nie lekasz się nigdy przed nikim
bo cię ochrania On, choć zły.
My brygada czwarta,
kto nam dziś u czarta
w rządach dorównać chce,
będzie z nim źle, oj! źle!

(Na melodję krakowiaka).

A tam w nowym Sejmie,
ktoś paluszkami kiwa,
ach! niech ten wypije,
kto nawarzył piwa —
myśmy tylko przeszli
z nim „majowy” mostek,
a za tamte rzeczy
odpowiada... Kostek.

(Na modną melodję).

I od tej chwili
Będziemy żyli,
Gdy skarb łaskawie dla nas się rozchyli.
W zwycięstwa chwale,
w radosnym szale,
że opozycja nie ruszy nas wcale.
Po bujdach, złudzie,
po znojnym trudzie,
coż nas obchodzi cały kraj i ludzie,
dziś wiedzieć tylko trza,
że konstytucja zła,
a konstytucję nam Redziwił da.

„Salmut”.

Teatr Światowy
PRZEDWIOŚNIE
ul. Żeromskiego 74/76.
CENY MIEJSC PODW.: I — 1.25 zł., II — 90 gr., III — 60 gr.
Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.
Dojazd tramwajami: 5, 6, 8, 9 i 16.
DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH!

Imponujący epos walki i zmagania samotnej duszy ludzkiej, która z otchłani upadku wznosi się ku miłości i światłu w filmie p. tytułem:
„ULICA POTĘPIONYCH DUSZ”
W roli głównej nasza rodaczka **POLA NEGRI**
W sobotę i w niedzielę, bież. mies. PORANKI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Ceny: dla dzieci 20 gr. dla dor. 50 gr.

NASTĘPNY PROGRAM:
„Biały Szatan”
W roli głównej
Iwan Mozzuchin

Kino - Teatr Spółdzielni
Sienkiewicza 40.
Dziś i dni następnych.
Ceny miejsc: na pierwszy seans po 60 groszy na pozostałe od 75 groszy do 1.30. Bilety człon. ważne we wszystkie dni

Wstrząsająca i wzruszająca tragedia nieświadomych młodocianych kochanków p. t.
„OWOC ZAKAZANY”
W rolach głównych: **Albertina Tamara i Roland Varno**

NASTĘPNY PROGRAM:
„Według litery prawa”
W rolach głównych
MAGDE BELAMV.

CENY OGŁOSZEN:
Ceny ogłoszeń należy rozumieć za wiersz wysokości 1 milimetra.

Miejscowe: Drobnie: Za wyraz 15 groszy (najmniej 1.50 groszy) Dla poszukujących pracy i o zaginionych dokumentach — wyraz 5 groszy. Zwyczajne Za 1 milimetr jednolamowy: 15 groszy (str. 8 lamowa), komunikaty, nekrologi, w tekście przed kroniką po 35 groszy (strona 4-lamowa). Zamiejscowe: o 50 procent i zagraniczne o 100 procent

Redaktor odpowiedzialny: AL. NOWAKOWSKI

Drukarnia Udziałowa w Łodzi, Gdańska 101. Tel. 16.

K. R. P.P. S. Adam Boron: